

NAUJIENLAIŠKIS

TARPTAUTINĖS SANKCIJOS

TURINYS:

EUROPOS SĄJUNGA - 2

LIETUVA - 5

JUNGTINĖ KARALYSTĖ - 6

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTIJOS - 7

KITOS NAUJIENOS - 11

EUROPOS SĄJUNGA

Įsigaliojo 9-asis sankcijų paketas Rusijai

2022 m. gruodžio 16 d. įsigaliojo devintasis Rusijai skirtas Europos Sąjungos (ES) sankcijų rinkinys, kuriuo išplečiamas sąrašas asmenų, kuriems taikomos sankcijos, į jį įtraukiant **papildomai 190 asmenų**, susijusių su Rusijos ginkluotosiomis pajėgomis, karininkais, gynybos pramonės įmonėmis, Valstybės Dūmos ir Federacijos tarybos nariais, gubernatoriais, ministrais ir politinėmis partijomis. **Ribojamosios priemonės nustatytos ir trims Rusijos bankams**, įskaitant visišką sandorių draudimą Rusijos regioninės plėtros bankui.

Naujuoju sankcijų paketu taip pat **nustatytas draudimas ES piliečiams eiti bet kokias pareigas visų Rusijos valstybei priklausančių arba jos kontroliuojamų juridinių asmenų, subjektų ar organizacijų, įsisteigusių Rusijoje, valdymo organuose.**

Taip pat išplėstas galiojantis draudimas teikti tam tikras paslaugas Rusijos Federacijai ir Rusijoje įsisteigusiems juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms, **uždraudžiant teikti reklamos, rinkos tyrimų ir viešosios nuomonės apklausų paslaugas, taip pat produktų bandymo ir techninių patikrų paslaugas.** Be to, išplėstas draudimo taikymas naujoms investicijoms į Rusijos energetikos sektorių, **papildomai uždraudžiant naujas investicijas į Rusijos kasybos sektorių**, išskyrus kasybos ir karjerų eksploatavimo veiklą, susijusią su tam tikromis svarbiausiomis žaliavomis.

Atsižvelgiant į tai, kad siekdama pateisinti ir paremti savo karinę agresiją Ukrainoje, Rusija vykdė nuolatinis ir suderintus propagandos veiksmus, nukreiptus prieš pilietinę visuomenę ES ir kaimyninėse šalyse, **nustatytos papildomos sankcijos keturioms žiniasklaidos priemonėms – NTV/NTV Mir, Rossiya 1, REN TV ir Pervyi Kanal**, siekiant sustabdyti šių žiniasklaidos priemonių transliavimo veiklą ES.

Naujuoju sankcijų paketu taip pat **išplėstas eksporto draudimas, apimantis prekes ir technologijas, tinkamas naudoti aviacijos ir kosmoso pramonėje**, įtraukiant orlaivių variklius. Šis draudimas bus taikomas tiek pilotuojamiems, tiek bepiločiams orlaiviams. Tai reiškia, kad nuo šiol yra draudžiama tiesiogiai eksportuoti bepiločių orlaivių variklius į Rusiją ir į bet kurią trečiąją šalį, kuri galėtų tiekti Rusijai bepiločius orlaivius. **Papildomai išplėstas prekių, kurios galėtų prisidėti prie Rusijos pramonės pajėgumų stiprinimo, sąrašas**, į jį įtraukiant tokias prekes kaip generatoriai, žaisliniai bepiločiai orlaiviai, knyginiai kompiuteriai, standieji diskai, IT komponentai, naktinio matymo ir radionavigacijos įranga, kameros ir lęšiai.

Taip pat naujuoju sankcijų paketu paaiškinta ir iš dalies pakeista plieno gaminių, kurių kilmės šalis yra Rusija arba kurie buvo eksportuoti iš Rusijos, importo draudimo išimtis, **nustatytos arba išplėstos tam tikros išimties ar nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su tam tikromis priemonėmis.** Kaip pavyzdžiui, siekiant padėti ES veiklos vykdytojams atsiimti investicijas iš Rusijos rinkos, nustatyta laikina nukrypti nuo Tarybos Reglamentu (ES) Nr. 833/2014 nustatytų importo ir eksporto draudimų leidžianti nuostata.

Siekiant toliau spręsti apsirūpinimo maistu saugumo klausimus trečiosiose valstybėse, naujuoju sankcijų paketu taip pat buvo nustatyta nauja nukrypti leidžianti nuostata, pagal kurią **leidžiama nutraukti tam tikrų asmenų, kurie prieš juos įtraukiant į sąrašą atliko reikšmingą vaidmenį tarptautinėje prekyboje žemės ūkio ir maisto produktais, įskaitant kviečius ir trąšas, turto įšaldymą** ir leisti jiems naudotis lėšomis bei ekonominiais ištekliais.

Siekiant išvengti sankcijų apėjimo, nacionalinėms kompetentingoms institucijoms pavesta atlikti konkretaus kiekvieno atskiro atvejo vertinimą, atsižvelgiant į kiekvieną atitinkamą atskirą sandorį.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą: ES priėmė 9-ąją ekonominių ir individualių sankcijų rinkinį](#).

Nuoroda į priimtus teisės aktus: [EUR-Lex - L:2022:3221:TOC](#)

Naujos sankcijos Iranui

2022 m. gruodžio 12 d. Taryba į asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės pagal galiojantį už žmogaus teisių pažeidimus Iranui taikomų sankcijų režimą, sąrašą **įtraukė dar 20 asmenų ir vieną subjektą**. Tai buvo atlikta atsižvelgiant į jų vaidmenį taikant smurtines atsako priemones prieš neseniai įvykusias demonstracijas Irane po Mahsa Amini mirties. Atitinkamai buvo priimti **Tarybos įgyvendinimo Sprendimas (BUSP) 2022/2433 ir Tarybos Reglamentas (ES) 2022/2428**.

Taryba taip pat įtraukė **dar keturis asmenis ir keturis subjektus** į asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės dėl kenkimo Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba kėsinosi į juos, sąrašą. Taip reaguojama į jų vaidmenį kuriant ir tiekiant bepiločius orlaivius (dronus), kuriuos Rusija naudoja kare prieš Ukrainą. Be to, Taryba nurodė ketinanti dėl tų pačių priežasčių nustatyti ribojamasias priemones dar vienam subjektui. Atitinkamai buvo priimti **Tarybos Sprendimas (BUSP) 2022/2432 ir Tarybos įgyvendinimo Reglamentas (ES) 2022/2430**.

Pažymėtina, kad ES ribojamosios priemonės apima turto įšaldymą, draudimą keliauti į ES ir draudimą leisti į sąrašą įtrauktiems asmenims ir subjektams naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Iranas: ES priėmė Tarybos išvadas ir papildomas ribojamasias priemones](#).

Nuoroda į teisės aktus (lietuvių k.): [EUR-Lex - L:2022:3181:TOC](#)

EK DUK atnaujinimai

2022 m. gruodžio 20 d. Europos Komisija (toliau - EK) pateikė naują **DUK** dėl Donecko, Chersono, Luhansko ir Zaporozės sričių.

Naujajame DUK Europos Komisija nurodo, kad Tarybos Reglamentas (ES) 2022/263 (toliau - Reglamentas) taikomas visoms Ukrainos Donecko, Chersono, Luhansko ir Zaporozės sritims, kurių nekontroliuoja Ukrainos valdžios institucijos. Taip pat pažymima, kad prekėms, kilusioms iš Donecko, Chersono, Luhansko ir Zaporozės sričių, kurių nekontroliuoja Ukraina, importo metu taikomas Tarybos Reglamento 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas.

Be to, kai kalbama apie lengvatų taikymą pagal ES ir Ukrainos Asociacijos Susitarimą (AS), Tarybos Reglamento 2 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyta išimtis praktiškai netaikoma, nes Ukraina neišduoda prekių kilmės sertifikatų.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad **2022 m. gruodžio 1 d.** Komisija paskelbė **atnaujintą pranešimą importuotojams**.

Tokiu būdu importuotojai buvo informuoti, jog ryšium su tuo, kad Ukrainos muitinė neturi galimybės taikyti atitinkamų AS nuostatų, kad užtikrintų, jog prekėms iš aukščiau nurodytų sričių būtų taikomas lengvatinis muitų tarifų režimas, ir patikrinti, ar jos atitinka visus būtinus reikalavimus, sąlygos, kuriomis tokioms prekėms gali būti taikomas lengvatinis muitų tarifų režimas, nėra įvykdomos. Atitinkamai, Europos Sąjungos veiklos vykdytojams patariama neprašyti taikyti lengvatinio režimo visoms į Sąjungą importuojamoms prekėms, pagamintoms vyriausybės nekontroliuojamose Ukrainos Chersono, Donecko, Luhansko ir Zaporizijos sričių teritorijose arba iš jų eksportuojamoms.

2022 m. gruodžio 21 d. EK pateikė:

- atnaujintą **DUK** dėl sankcionuotų prekių tranzito per Rusiją.

Atnaujintame DUK Komisija pažymi, kad Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 3g, 3i ir 3j straipsniuose nustatyti apribojimai netaikomi XVII, XXI ir XXII prieduose išvardytoms prekėms iš trečiųjų šalių, kurios tranzitu gabenamos per Rusijos teritoriją į Sąjungą ar į trečiąją šalį, jei tos prekės nėra laikomos Rusijos kilmės arba nėra eksportuojamos iš Rusijos. Taip pat DUK atkreipiamas dėmesys, kad visi sankcijų draudimai turi būti skaitomi kartu su Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 12 straipsniu, kuris draudžia sąmoningai ir tyčia dalyvauti veikloje, kurios tikslas arba rezultatas yra apeiti Reglamente nustatytus draudimus.

Be to, tų ūkio subjektų trečiojoje šalyje, kurie palengvina Tarybos Reglamente (ES) Nr. 833/2014 nustatytų draudimų apeiti pažeidimus, lėšos ir ekonominiai išteklių gali būti įšaldyti pagal Tarybos Reglamento (ES) Nr. 269/2014 3 straipsnio 1 dalies h punktą.

Komisija DUK taip pat nurodo, kad vienas iš elementų, į kuriuos reikia atsižvelgti, **yra didelė nukreipimo rizika tranzito per Rusiją metu arba bet kokia kita galima sankcijų vengimo rizika, todėl visais atvejais ūkio subjektai turi atlikti deramą patikrinimą** ir įrodyti nacionalinėms kompetentingoms institucijoms, kad prekės nėra Rusiškos kilmės arba nėra eksportuojamos iš Rusijos ir yra vežamos tik tranzitu per Rusiją.

- atnaujintą **DUK** dėl sankcionuotų prekių importo, pirkimo ir perdavimo.

Atnaujintame DUK nurodoma, kad ES įmonei neleidžiama pirkti Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 XVII, XXI ir XXII prieduose išvardytų prekių, kai prekės yra Rusiškos kilmės arba eksportuojamos iš Rusijos, net jei jos ir skirtos trečiajai šaliai ir jos nevežamos tranzitu Sąjungos teritorija.

Dėl „prekių importo į Sąjungą“ apimties, atsižvelgiant į su importu susijusius draudimus nustatytus Tarybos Reglamente (ES) Nr. 833/2014, Komisija nurodė, kad daugybė, dažnų ir reikšmingų sankcijų nuostatų pakeitimų, ypač atsižvelgiant į Rusijos karinę agresiją Ukrainoje, nepažeidžiant Sąjungos muitinės kodekso apibrėžimų ir formalumų, taikomų kitose srityse, sąlygos, kuriomis nustatomas teisėtas prekės importas į ES, kiek tai susiję su sankcijomis, turėtų būti vertinamas, atsižvelgiant į prekių įvežimo į ES ir pateikimo muitinei laiką, neatsižvelgiant į tolesnę muitinės procedūrą šioms prekėms. Skirtingai nuo kitų importo reikalavimų, kurie yra nustatyti siekiant apsaugoti vidaus rinką ir ES vartotojus, todėl vertinami prekių išleidimo į laisvą apyvartą metu, Tarybos Reglamente (ES) Nr. 833/2014 nustatytų importo apribojimų tikslas – atimti iš Rusijos pajamas, kurias ji galėtų panaudoti karui Ukrainoje finansuoti.

- atnaujintą **DUK** dėl draudimo ir perdraudimo.

Dėl draudimo drausti ir perdrausti arba sudaryti draudimo sutartį su Rusijos draudikais, kai prekės išvardytos Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 XI priede yra laikomos Rusijoje prieš jų ne Rusijos savininko valių, Komisija DUK nurodė, kad XI priede nurodytų prekių ir technologijų draudimas ir perdraudimas nėra skirtas „asmeniui Rusijoje arba naudojimui Rusijoje“, kai draudimas ir perdraudimas teikiamas tų prekių ne Rusijos savininko naudai, o ne faktinio prekių naudotojo ar operatoriaus naudai.

- atnaujintą **DUK** dėl paslaugų teikimo.

Dėl terminų "tikrai būtinos" ir „išskirtinai“, kurie vartojami Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 5n straipsnio 3, 4, 4a, 5, 6 ir 7 dalyse nurodytose išimtyse, Komisija pažymėjo, kad šios sąvokos naudojamos siekiant užtikrinti, kad vertindami 5n straipsnio 3, 4, 4a, 5, 6 ir 7 dalyse nurodytas išimtis ES operatoriai interpretuotų teisingai vertindami, ar jie gali remtis šiomis nuostatomis. Šios išimtis turi būti aiškinamos siaurai. Kaip pavyzdžiui, sąvoka "tikrai būtina" reiškia, kad nėra kito būdo nutraukti sutartis ar pasinaudoti teise į gynybą, kaip tik pasikliauti šių kitaip draudžiamų paslaugų teikimu. Komisija taip pat atkreipė dėmesį, kad Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 12 straipsnis draudžia sąmoningą ir tyčinį dalyvavimą veikloje, kurios tikslas arba rezultatas yra apeiti Tarybos Reglamente (ES) Nr. 833/2014 nustatytus draudimus.

Taip pat Komisija nurodė, kad apribojimai pagal Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 5n straipsnio 1, 2 ir 2a dalis taikomi paslaugoms, teikiamoms Rusijoje įsisteigusiems subjektams ar įstaigoms. Dėl to **draudimas**:

- **taikomas** paslaugoms, teikiamoms Rusijos subjektų ne Rusijos filialams, kurie neturi juridinio asmens statuso ir todėl laikomi įsteigtais Rusijoje;
- **netaikomas** paslaugoms, teikiamoms įmonėms, įsteigtoms pagal kitos šalies įstatymus, kurios nėra įsisteigusios Rusijoje, net jei jos yra Rusijos įmonių dukterinės įmonės arba priklauso Rusijos gyventojams, su sąlyga, kad paslaugos nėra skirtos Rusijoje įsteigtos patronuojančios įmonės naudai.

Dėl išimties pagal Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 5n straipsnio 7 dalies taikymo, Komisija nurodė, kad pakanka, kad Rusijos subjektas bent iš dalies priklausytų arba būtų kontroliuojamas juridinio asmens, subjekto ar įstaigos, įsteigtos pagal valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės narės, Šveicarijos arba šalies partnerės, išvardytos VIII priede, teisę. Pavyzdžiui, Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 5n straipsnio 7 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma, kai Rusijos bendrovę bendrai kontroliuoja ES bendrovė ir bendrovė, kuri nėra nei iš ES, nei iš VIII priede išvardytos šalies partnerės.

- atnaujintą konsoliduotą EK **DUK** versiją (paskutinis atnaujinimas 2022.12.21).

LIETUVA

Informacija apie įšaldytą turtą Lietuvoje

Vadovaujantis Tarybos reglamentu dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi, Lietuvoje finansinės sankcijos yra taikomos 9 juridiniams asmenims, remiantis sąsajomis per nuosavybės teisę ar kontrolę. Šiems asmenims priklausančių **įšaldytų lėšų sąskaitose bendra suma yra daugiau nei 49,972 mln. Eurų, 1,777 mln. JAV dolerių.**

Bendra įeinančių įšaldytų lėšų, kurių siuntėjams taikomos ES ribojamosios priemonės, **suma yra 1,446 mln. eurų, daugiau nei 1,315 mln. JAV dolerių ir daugiau nei 215 tūkst. Rusijos rublių.**

Vadovaujantis 2006 m. gegužės 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 765/2006 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje ir į Baltarusijos įsitraukimą į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, šiuo metu įšaldytos lėšos 6 juridinių asmenų ir 1 fizinio asmens sąskaitose, **bendra suma 34,911 mln. eurų ir 7,68 mln. JAV dolerių.**

Informacija parengta remiantis FNTT tinklapyje skelbiama informacija. Informacija pateikta 2022.12.20 dienai.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [TARPTAUTINĖS FINANSINĖS SANKCIJOS | Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba](#)

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Paskelbtas eksporto licencijavimo praktikos atitikties kodeksas

2022 m. gruodžio 13 d. Jungtinės Karalystės (JK) Eksporto kontrolės jungtinis padalinys (ECJU), siekiant padėti eksportuotojams įdiegti procesus, kurie padėtų jiems vykdyti licencijavimo įsipareigojimus ir atlikti atitikties auditą, paskelbė savanorišką eksporto licencijavimo praktikos atitikties **kodeksą**.

ECJU taip pat paskelbė **kontrolinį sąrašą**, skirtą įmonėms ar organizacijoms, neturinčioms centrinės audito funkcijos. Jis turėtų būti taikomas, kai įmonės arba organizacijos turi ECJU išduotą eksporto arba prekybos licenciją.

Kontroliniame sąraše pateikiamos gairės kaip vadovaujantis eksporto licencijavimo praktikos kodeksu reikėtų organizacijoms arba įmonėms standartizuoti procedūras.

Organizacijoms ir įmonėms siekiant atitikti eksporto arba prekybos licencijos reikalavimus, ECJU taip pat pateikė **geriausios praktikos** pavyzdžių.

Paskelbtos naujos sankcijos Rusijai

2022 m. gruodžio 15 d. JK paskelbė naujas finansines ir prekybos sankcijas Rusijai. Naujaisiais **Reglamentais** (Rusijos (Sankcijos) (išstojimo iš ES) (pakeitimas) (Nr. 17) Reglamentai 2022 m.) nustatomi sekantys ribojimai:

1. Finansinės sankcijos

- Uždraudžiama sankcionuotam asmeniui arba jo naudai teikti patikos paslaugas (angl. trust services). Taip pat draudžiama teikti naujas patikos paslaugas su Rusija susijusiam asmeniui arba jo naudai;
- Pakeisti galiojantys apribojimai, taikomi prekybai vertybiniais popieriais ar pinigų rinkos priemonėmis;
- Sustabdyta Anglijos banko pareiga pagal 2009 m. Bankininkystės įstatymą priimti sprendimą dėl pranešimo apie trečiosios šalies pertvarkymo veiksmus, susijusius su sankcionuotu asmeniu arba sankcionuotam asmeniui priklausančiais arba jo kontroliuojamais subjektais.

2. Prekybos sankcijos

- Į kritinės pramonės prekių ir ypatingos svarbos pramonės technologijų, kurioms taikomas eksporto draudimas, sąrašą įtrauktos tokios prekės kaip naftos gavybos bei kasybos įranga;

- Į gynybos ir saugumo prekių bei gynybos ir saugumo technologijų, kurioms taikomas eksporto draudimas, sąrašą įtrauktos 5 cheminės medžiagos;
- Uždrausta tiesiogiai ir netiesiogiai teikti audito, reklamos, architektūros, inžinerijos ir informacinių technologijų konsultavimo bei projektavimo paslaugas.

Sutinkamai su aukščiau nustatytais ribojamosiomis priemonėmis, OFSI išleido Bendrąją licenciją **INT/2022/24486892**, kuri suteikė galimybę **iki 2022 m. gruodžio 22 d.** asmeniui:

- tiesiogiai ar netiesiogiai prekiauti perleidžiamu vertybiniu popieriumi arba pinigų rinkos priemone, kuriai taikoma Reglamentų Nr.16 4H dalis;
- suteikti lėšas arba ekonominius išteklius atitinkamam subjektui, kaip aprašyta Reglamentų Nr.17 2A dalyje;
- tiesiogiai ar netiesiogiai suteikti arba sudaryti susitarimą suteikti 6 kategorijos paskolą, kaip aprašyta Rusijos Reglamentų Nr.17 5 dalyje; arba
- tiesiogiai arba netiesiogiai įgyti nuosavybės dalį arba kontroliuoti subjektą, kuris nėra su Rusija susijęs asmuo, Rusijos Reglamentų 18B dalies 3 punkte nustatytais tikslais.

Paskelbtas naujas pranešimas ir gairės eksportuotojams

2022 m. gruodžio 20 d. JK Tarptautinės prekybos departamento Eksporto kontrolės jungtinis padalinys (ECJU) paskelbė **pranešimą** eksportuotojams, kuriame paaiškinamos 2022 m. gruodžio mėn. Rusijai nustatytos sankcijos.

ECJU taip pat paskelbė **gaires** dėl pasaulinės projekto licencijos, skirtos supaprastinti karinių prekių ir technologijų eksportą bei **gaires** dėl atviros individualios eksporto licencijos, kuri skirta reguliariam kontroliuojamų prekių eksportui tam pačiam klientui.

JAV

Paskelbti kaltinimai 7 asmenims už Rusijos sankcijų pažeidimus

2022 m. gruodžio 13 d. JAV federaliniame teisme buvo atskleistas kaltinimasis aktas, kuriame kaltinami Rusijos piliečiai Jevgenijus Grininas (sankcionuotas JAV), Aleksejus Ipolitovas, Borisas Livšitas, Svetlana Skvorcova ir Vadimas Konoščėnokas, taip pat JAV piliečiai. Alexey Brayman ir Vadim Yermolenko, dėl sąsajų su JAV kilmės karinių ir dvejetainio naudojimo technologijų ir šaunerių šaudmenų įsigijimo Rusijos vyriausybės vardu, pažeidžiant JAV taikomas sankcijas Rusijai.

Kaltinamajame akte nurodyta, kad nuo 2017 m. sausio mėn. iki 2022 m. spalio mėn. prekės buvo perkamos iš JAV įmonių, naudojant fiktyvių kompanijų tinklą, ir gabenamos kontrabanda į Rusiją per tarpines paskirties vietas, įskaitant Estiją.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Russian Military and Intelligence Agencies Procurement Network Indicted in Brooklyn Federal Court | OPA | Department of Justice](#)

2022 m. gruodžio 15 d. JAV nustatė sankcijas Vladimirui Potaninui, vienam turtingiausių Rusijos oligarchų ir artimam prezidento Putino bendražygiui, taip pat trims jo artimiausiems šeimos nariams ir jam priklausančiai įmonei „Interros“.

OFAC taip pat nustatė sankcijas Rosbank bankui, kurį Potaninas įsigijo anksčiau šiais metais. Pažymėtina, kad **sankcijas V.Potaninui jau taiko Jungtinė Karalystė ir Kanada, o ES sankcijų šiam asmeniui netaiko.**

Sankcijos taip pat nustatytos:

- pareigūnams, padedantiems stiprinti Rusijos invaziją ir Ukrainos teritorijos kontrolę, įskaitant 29 Rusijos regionų vadovus ir gubernatorius, du jų šeimos narius ir vieną subjektą, priklausantį vienam iš šeimos narių;
- šešioms įgaliotoms institucijoms ir vienam subjektui, veikiančiam Kremliaus vardu Ukrainoje. Kaip pavyzdžiui, sankcijos nustatytos buvusiam vadinamosios Donecko liaudies respublikos „vidaus reikalų ministru“, kuris vadovavo Mariupolyje kovojusiam batalionui ir taip pat prižiūrėjo filtravimo stovyklų, palengvinančių priverstinį Ukrainos piliečių perkėlimą į Rusiją, operacijas;
- penkiems asmenims, dirbantiems Rusijos geležinkelių direktorių valdyboje, įskaitant du Rusijos ministro pirmininko pavaduotojus, Andrejų Removičių Belousovą ir Dmitrijų Nikolajevičių Černyšenko.

OFAC taip pat nustatė sankcijas 17 VTB banko dukterinių įmonių. Pažymėtina, kad vadovaujantis Vykdomuoju Įsakymu E.O. 14024, sankcijos pačiam VTB bankui buvo nustatytos dar 2022 m. vasario 24 d.

Atsižvelgiant į aukščiau nustatytas sankcijas, OFAC išdavė **tris su Rusija susijusias bendrąsias licencijas:**

- OFAC iš dalies pakeitė ir pakartotinai išdavė su Rusija susijusią **Bendrąją licenciją 8E**, siekdama įtraukti Rosbank į finansinių institucijų sąrašą, su kuriomis sandoriai, susiję su energija, kaip apibrėžta Bendrojoje licencijoje 8E, yra leidžiami **iki 2023 m. gegužės 16 d.**
- **Bendroji licencija 58** leidžia **iki 2023 m. kovo 15 d.** JAV asmenims, laikantis atitinkamų sąlygų, sudaryti sandorius, kurie paprastai būna atsitiktiniai ir būtini norint nutraukti veiklą, susijusią su Rosbank arba bet koku subjektu, kuriame Rosbank tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso 50% ar daugiau.

Ši bendroji licencija iki 2023 m. kovo 15 d. taip pat suteikia teisę JAV asmenims atmesti, o ne blokuoti, sandorius, susijusius su vienu ar daugiau Rosbank subjektų (Rosbank subjektui esant pradinei, tarpinei ar gavėjo finansinei institucijai).

- **Bendroji licencija 59** suteikia teisę JAV asmenims parduoti arba perleisti Rosbank ar bet kurio subjekto, kuriame Rosbank tiesiogiai ar netiesiogiai valdo 50% ar daugiau, vertybinių popierių akcijas ne JAV asmenims. Ši bendroji licencija taip pat leidžia nutraukti tam tikras išvestinių finansinių priemonių sutartis.

Sandoriai, kurie paprastai būna atsitiktiniai ir būtini siekiant atsiskaityti už padengtos skolos ar nuosavybės sandorius, kurie buvo sudaryti iki 2022 m. gruodžio 15 d. leidžiami **iki 2023 m. kovo 15 d.**

Sandoriai, kurie paprastai būna atsitiktiniai ir būtini siekiant atsiskaityti už padengtos skolos ar nuosavybės sandorius, kurie buvo sudaryti iki 2022 m. gruodžio 15 d. leidžiami **iki 2023 m. kovo 15 d.**

OFAC taip pat paskelbė **naujus DUK:**

- **DUK 1103** atkreipia dėmesį į Bendrųjų licencijų 58 ir 59 nutraukimo laikotarpius, taip pat sandorius, kuriuos apima šios bendrosios licencijos.

Jame taip pat paaiškinama, kad likvidavimo veikla, kuriai taikoma Bendroji licencija 58, neapima tolesnių lėšų pervedimų, vertybinių popierių sandorių ar kitų sandorių, susijusių su Rosbank subjektu, kurie buvo vykdomo verslo veiklos dalis prieš įvedant sankcijas, nebent būtų gautas atskiras OFAC leidimas.

- **DUK 1104** paaiškinama, kad ryšium su V.Potaninui nustatytais sankcijomis, OFAC nenustatė sankcijų kasybos įmonei „Norilsk Nickel“. Remiantis šiuo metu turima OFAC informacija, „Norilsk Nickel“ nepriklauso 50% ar daugiau V.Potaninui, todėl nėra laikytina užblokuota V.Potanino nuosavybe.

Daugiau informacijos (anglų k.):

- [Continuing to Hold Russia to Account for its War against Ukraine - United States Department of State](#);
- [Treasury Further Constrains Russia's Financial Services Sector | U.S. Department of the Treasury](#);
- [Furthering the United States' Effort to Hold Russia to Account for its War Against Ukraine - United States Department of State](#).

Išduotos bendrosios humanitarinės veiklos licencijos

2022 m. gruodžio 20 d. JAV izdo departamento Užsienio turto kontrolės biuras (OFAC), atsižvelgiant į šį mėnesį priimtą Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos (ST) Rezoliuciją (UNSCR) 2664, išdavė arba iš dalies pakeitė bendrąsias licencijas, kad palengvintų humanitarinės pagalbos teikimą ir užtikrintų pagrindinius leidimus teikti humanitarinę pagalbą pagal daugelį sankcijų programų.

Bendrosios licencijos buvo išduotos šioms keturioms kategorijoms:

- oficialiai JAV vyriausybės veiklai;
- tam tikrų tarptautinių organizacijų ir subjektų, tokių kaip Jungtinės Tautos arba Tarptautinis Raudonasis Kryžius, oficialus veiklai;
- tam tikriems humanitariniams sandoriams, kuriais remiama nevyriausybių organizacijų (NVO) veikla, pavyzdžiui, pagalba nelaimių atveju, sveikatos paslaugos ir demokratijai, švietimui, aplinkos apsaugai ir taikos kūrimui skirta veikla;
- žemės ūkio prekių, vaistų ir medicinos prietaisų, taip pat medicinos prietaisų atsarginių dalių ir komponentų bei programinės įrangos atnaujinimų tiekimas asmeniniam, nekomerciniam naudojimui.

Bendrosios licencijos išduodamos sankcijų programoms, kuriose anksčiau nebuvo numatytos humanitarinės išimties. Tokiu būdu OFAC įdiegė naują standartizuotą pradinį leidimų humanitarinei veiklai rinkinį visose OFAC administruojamose programose.

Pažymėtina, kad OFAC paskelbė ir 4 DUK, kuriuose pateikiamos tolesnės gairės dėl išduodamų ar keičiamų bendrųjų licencijų, įskaitant gaires finansų įstaigoms ir OFAC deramo patikrinimo lūkesčius:

- **DUK 1105** nurodoma, kad 2022 m. gruodžio 9 d. Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryba priėmė JT ST Rezoliuciją 2664, kuria nustatoma humanitarinė išimtis turto įšaldymo priemonėms visuose Jungtinių Tautų sankcijų režimuose. Humanitarinė išimtis sudaro sąlygas teisėtai humanitarinei pagalbai ir veiklai, kuria patenkinami pagrindiniai pažeidžiamų gyventojų grupių žmogiškieji poreikiai.

Atitinkamai 2022 m. gruodžio 20 d. OFAC paskelbė apie keturių kategorijų bendrųjų licencijų išdavimą arba pakeitimą, kuriomis remiamas humanitarinės pagalbos vykdymas įvairiose sankcijų programose, įskaitant OFAC sankcijų programas, įgyvendinančias JT sankcijų režimus.

- **DUK 1106** paaiškinama, kad finansų įstaigos, vertindamos, ar konkretus sandoris atitinka bendrosios licencijos reikalavimus, gali pagrįstai remtis informacija, kurią jos turi vykdamos įprastą veiklą, jei finansų įstaiga nežino arba neturi pagrindo žinoti, kad sandoris yra už taikomos bendrosios licencijos apimties ribų.

Pažymėtina, kad ne JAV asmenims, įskaitant NVO ir kitus subjektus, taip pat užsienio finansų įstaigoms, padedančioms NVO vykdyti humanitarinę veiklą, negresia JAV sankcijos už dalyvavimą arba vykdymą tokių sandorių, kurie yra leidžiami pagal bendrąsias licencijas.

- **DUK 1107** pažymima, kad išduotos bendrosios licencijos leidžia vykdyti JT organizacijų administruojamų ar įsteigtų fondo subjektų veiklą, taip pat pačių tarptautinių organizacijų ir subjektų veiklą, įskaitant ir jų darbuotojų, rangovų ir dotacijų gavėjų veiklą.
- **DUK 1108** nurodoma, kad 2022 m. gruodžio 20 d. OFAC veiksmai neapriboja jokių esamų išimčių arba OFAC leidimų humanitarinei veiklai, įskaitant esamas bendrąsias licencijas, leidžiančias vykdyti tam tikrą NVO veiklą sankcionuotose jurisdikcijose, pvz., Ukrainos Krymo regione, Irane ir Sirijoje.

Daugiau informacijos (anglų k):

- [Announcement of Sweeping General Licenses to Advance Humanitarian Aid Delivery Across U.S. Domestic Sanctions Regimes | United States | U.S. Agency for International Development;](#)
- [Treasury Implements Historic Humanitarian Sanctions Exceptions | U.S. Department of the Treasury;](#)
- [Federal Register: Addition of General Licenses to OFAC Sanctions Regulations for Certain Transactions of Nongovernmental Organizations.](#)

Paskelbtos naujos sankcijos Rusijos karinio jūrų laivyno subjektams

2022 m. gruodžio 22 d. JAV valstybės departamentas, atsižvelgdamas į Rusijos karinio jūrų laivyno vykdomas operacijas prieš Ukrainos uostus, įskaitant tuos, kurie tiekia pasauliui taip reikalingą maistą ir grūdus, **nustatė sankcijas 10-čiai Rusijos karinio jūrų laivyno subjektų.**

Valstybės departamento pranešime nurodoma, JAV išlieka pasiryžusios naudoti visas priemones, kad atgrasytų nuo Rusijos atakų prieš Ukrainą – nesvarbu, ar tai būtų iš oro, sausumos ar jūros.

Daugiau informacijos (anglų k.):

- [The United States Imposes Sanctions on Russian Naval Entities - United States Department of State;](#)
- [The United States Imposes Sanctions on Russian Naval Entities - Fact Sheet.](#)

2022 m. gruodžio 22 d. FinCEN paskelbė **Finansinių tendencijų analizę apie Rusijos oligarchų finansinę veiklą**. Atliktoje analizėje dėmesys sutelkiamas į tendencijas, pastebėtas Banko paslapties įstatymo (angl. Banking Secrecy Act, BSA) ataskaitose, pateiktose nuo 2022 m. kovo iki 2022 m. spalio mėn., kuriose dalyvavo Rusijos oligarchai, aukšto rango pareigūnai ir asmenys, kuriems taikomos sankcijos. Analizėje taip pat pabrėžiama reguliuojamų finansinių institucijų pateiktų BSA duomenų vertė.

FinCEN ir BSA ataskaitų teikimas prisideda prie daugiašalės Rusijos elito, įgaliotinių ir oligarchų (REPO) darbo grupės veiklos, kuriai kartu vadovauja Iždo ir Teisingumo departamentai. REPO darbo grupė panaudojo platų daugiašalį koordinavimą, siekdama įšaldyti daugiau nei 30 mlrd. JAV dolerių vertės rusų turtą, kuriam taikomos sankcijos.

FinCEN išnagrino BSA ataskaitas, pateiktas apie Rusijos oligarchus, aukšto rango pareigūnus ir asmenis, kuriems taikomos sankcijos, ir nustatė 454 BSA ataskaitas, kuriose išsamiai aprašytos dešimtys milijardų dolerių įtartinės veiklos. Pateiktoje analizėje atkreiptinas dėmesys į šias tendencijas:

- Rusijos oligarchai perkėlė arba pervedė lėšas ir turtą maždaug tuo metu, kai 2022 m. vasario mėn. Rusija įsiveržė į Ukrainą. **Keli Rusijos oligarchai perdavė savo įmones, patikos fondus ar sąskaitas savo vaikams, kitiems šeimos nariams ar artimiems verslo partneriams;**
- **Rusijos oligarchai 2022 m. įsigijo didelės vertės prekių ar turto.** Tai apėmė papuošalus, meną ir turtą ar nekilnojamąjį turtą;
- **BSA duomenys rodo galimus ilgalaikių su oligarchu susijusių finansinių srautų, susijusių su JAV turtu ir įmonėmis, pokyčius.** Keli oligarchai perkėlė lėšas iš sąskaitų Rusijoje į sąskaitas kitose šalyse, įskaitant JAV, prieš pat Rusijos invaziją arba maždaug jos metu, ir lėšas panaudojo su turtu susijusioms išlaidoms padengti.

Daugiau informacijos (anglų k.): [New FinCEN Analysis of BSA Data Reveals Trends on the Financial Activity of Russian Oligarchs](#)

KITOS NAUJIENOS

Liuksemburgas išdavė bendrąją licenciją

Liuksemburgo finansų ministerija išdavė **bendrąjį leidimą**, kurio pagrindu leidžiama išleisti Rusijos centrinio vertybinių popierių depozitoriumo (NSD) lėšas, įšaldytas pagal Tarybos Reglamentą (ES) Nr. 269/2014, su sąlyga, kad tokios lėšos ar ekonominiai išteklių yra būtini, kad būtų galima ne vėliau kaip 2023 m. sausio 7 d. nutraukti operacijas, sutartis ar kitus susitarimus, kuriuos tas subjektas sudarė arba kitaip juose figūravo iki 2022 m. birželio 3 d.

Šis leidimas išduotas pagal Tarybos Reglamento (ES) Nr. 269/2014 6b straipsnio 5 dalį, kurioje įtvirtinta leidžianti nukrypti nuostata, susijusi būtent su NSD.

Belgija paskelbė apie sąlygas licencijų paraiškoms, susijusioms su NSD

Belgijos Išdas paskelbė Tarybos Reglamento (ES) Nr. 269/2014 6b straipsnio 5 dalies taikymo **bendrasias sąlygas**.

Pranešime nurodoma, kad 2022 m. birželio 3 d. Rusijos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas (NSD) buvo įtrauktas į fizinių ir juridinių asmenų, kuriems taikomos ES ribojamosios priemonės, sąrašą. 2022 m. spalio 6 d. 8-ajame sankcijų pakete Taryba iš dalies pakeitė Reglamento (ES) Nr. 269/2014 6b straipsnį, įtraukdama 5 dalį, leidžiančią išleisti NSD turimas arba deponuotas lėšas. Todėl Tarybos Reglamento (ES) Nr. 269/2014 6b straipsnio 5 dalis yra galimybė operatoriams atsisakyti NSD ir ši Reglamento nuostata taikoma tik per NSD įšaldytose sąskaitose laikomų pozicijų pardavimui, siekiant nutraukti pareiškėjo ir NSD santykius.

Atitinkamai, Generalinė Išdo Administracija, kaip kompetentinga institucija, nustatė NSD deponuotų ir Belgijos finansų įstaigos sąskaitose įšaldytų pozicijų pardavimo sąlygas, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 269/2014 6b 5 straipsnyje.

Suomijos teismų pirmieji nuosprendžiai už ES sankcijų pažeidimus

2022 m. spalio mėn. Kymenlaakso apygardos teismas skyrė lygtines laisvės atėmimo bausmes dviejose atskirose bylose, kai iš Suomijos į Rusiją buvo gabenami grynieji pinigai arba prekės, kurioms taikomas sankcijų režimas.

Vienoje byloje rusui buvo skirta trijų mėnesių lygtinė laisvės atėmimo bausmė, po to, kai jis buvo sulaikytas bandantis kirsti sieną su 800 eurų grynųjų pinigų, maždaug 800 eurų vertės išmaniuoju laikrodžiu ir dviem golfo lazdomis, kurių vertė - apie 1 000 eurų. Vėliau atlikus tyrimą paaiškėjo, kad jis pasinaudojo savo ir savo sūnaus grynųjų pinigų kortelėmis, iš kurių Suomijoje išgrynino 78 000 eurų ir įsigijo pirkinių už 50 000 eurų. Manoma, kad jis iš viso surengė septynias keliones per sieną, per kurias į Rusiją išgabeno daug sonarų ir 28 000 eurų grynųjų pinigų.

Atitinkamai byloje taip pat buvo nuspręsta, kad golfo lazdos ir išmanusis laikrodis yra prabangos prekės, todėl joms taikomas ES sankcijų režimas. Pažymėtina, kad nuosprendį rusas apskundė Apeliaciniam teismui, todėl Kymenlaakso apygardos teismo nuosprendis nėra galutinis.

Antroje byloje baltarusiui už bandymą kirsti sieną turint oro aušinimo kondensatorių, kurių vertė, pasak teismo, yra mažiausiai 22 000 eurų, skirta lygtinė keturių mėnesių laisvės atėmimo bausmė. Vyras teisme teigė, kad yra profesionalus vairuotojas, gabenantis kondensatorius į Rusiją ir Kazachstaną. Baltarusis apskundė jam paskirtą bausmę.

Kaip nurodoma straipsnyje, Suomijos muitinės pareigūnai nuo Rusijos karo Ukrainoje pradžios Suomijos ir Rusijos pasienyje išanalizavo apie 20 000 prekių siuntų. Taip pat pareigūnai atliko 1 200 patikrinimų ir 180 atvejų pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl įtariamų ES sankcijų pažeidimų. Suomijos muitinės vykdymo užtikrinimo direktorius Sami Rakshit pareiškė, kad sulaikytų prekių vertė siekia mažiausiai dešimtis milijonų eurų.

Daugiau informacijos:

- (suomių k.): [Tulli on takavarikoinut kymmenien miljoonien eurojen edestä Venäjälle menevien omaisuutta - "Ylellisyystarvikkeita, tietokoneita, käteistä"](#);
- (anglų k.): [Helsinki Times](#)